

Antoine Wouters zet in op de bodem

“Een gezonde bodem geeft gezonde planten”

Zoals je al kon lezen op pagina 5 van dit nummer, organiseert Boerenbond een heuse Klimaatroadshow. Een van de bedrijven waar de bus halt zal houden, is de boomkwekerij van de familie Wouters uit Wuustwezel. Antoine Wouters vertelt met veel passie over de klimaatvriendelijke innovaties die hij in het familiebedrijf introduceerde. Wie Antoine Wouters kent, weet dat het een bevlogen verteller is. Zeker als het gaat over iets dat hem nauw aan het hart ligt: zijn boomkwekerij. De familie Wouters mag terecht trots zijn, want op dit bedrijf komen heel wat duurzame innovatietechnieken samen. De moeite waard om er op ontdekking te gaan dus.

Nele Kempeneers

© FOTO'S: MARCO MERTENS

Beginnen doet Antoine, hoe kan het ook anders, bij het begin, en dat is de bodem. “Die is de basis van alles”, steekt hij van wal. “In de bovenste 5 cm van de aarde speelt zich 80% van het leven op deze planeet af. Ongelofelijk toch? Daar moeten we dus zuinig mee omgaan.” Door ploegloos te werken bijvoorbeeld, iets waar Antoine al acht jaar geleden mee begon. Door niet-kerende grondbewerking toe te passen, is het koolstofgehalte in onze grond aanzienlijk verhoogd. Bovendien respecteer je het evenwicht in het bodemleven door de grondlagen niet te mengen. We laten hier dus de ploeg aan de kant staan. Wel maken we de bodem los met een diepwoeltand.”

Een maatje meer

Antoine probeert in elke toepassing de spelregels van de natuur te volgen. “In de herfst vallen de bladeren en deze bedekken de bodem, wat helpt bij het stabiel houden van de bodemtemperatuur, de waterhuishouding en koolstofopslag in de bodem. Dat proces passen we in de kwekerij ook toe door versnipperd bladmulch op onze percelen te strooien.” Investeren in bodemkwaliteit is een proces van lange adem, en ook die investeringen kosten geld, want je gaat andere machines en technieken gebruiken. “Verwacht niet dat je ogenblikkelijk het verschil voelt in je portemonnee, maar je ziet de bodem en ook je gewassen wel jaar na jaar vooruitgang maken. En dat is waar het om gaat”, zegt Antoine. “Net dat ‘maatje meer’ bij onze planten maakt in de boomkwekerij ook financieel het verschil.”

Minder water en gewasbeschermingsmiddelen

De huidige energieprijzen swingen de pan uit, maar de familie Wouters had enkele jaren geleden al belangrijke stappen gezet. Er werd geïnvesteerd in zonnepanelen, nieuwe batterijtechnieken voor energieopslag, ledverlichting en frequentiegestuurde pompen voor de watergift. Naast bodemkwaliteit en hernieuwbare energie is ook immers duurzaam omgaan met water een van de stokpaardjes bij kwekerij Wouters. Zo kiest de familie ervoor om stilaan over te schakelen van beregeningshaspels op druppelbevloeiing. “Hierdoor wordt het drainageverlies en afspoeling van water tot quasi nul herleid. De efficiënte watergift resulteert in een besparing van water en energie. Bovendien bespaart het ons ook heel wat uren werk, want de haspels moeten, in tegenstelling tot de druppeldarm, steeds verplaatst worden.” Maar ook hier is het een kwestie van stap voor stap de ommezwaai te maken. “Je legt niet zomaar 60 ha druppeldarm, we proberen elk jaar een aantal percelen te voorzien van deze nieuwe techniek. Momenteel hebben we 35 ha voorzien van druppelbevloeiing. Het moet ook betaalbaar blijven.” Nog een techniek om water te besparen is het spuitsysteem dat de kwekerij gebruikt voor gewasbescherming. “We hebben met de hulp van de innovatieconsulenten van Boerenbond een projectaanvraag voor VLIF-investeringssteun ingediend voor een spuitmachine die werkt met een soort fogsysteem dat maar een derde van de hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen nodig heeft en ook heel wat water bespaart.

In plaats van curatief te werken, zetten we liever in op gewasondersteuning. We geven onze planten regelmatig een ‘vitaminekuur op biologische basis’ om ze weerbaarder te maken tegen ziekten.” En toch streeft de familie niet naar een biolabel. “We hebben niet de ambitie om ons bedrijf om te schakelen naar bio, maar dat wil niet zeggen dat we niet duurzaam kunnen werken.”

Composteren kan je leren

Wat bemesting betreft, legden Antoine en zijn familie een leertraject af. “Ik ben ervan overtuigd dat we niet per se minder moeten gaan bemesten om de waterkwaliteit verder te verbeteren, maar dat er meer en beter bodemonderzoek nodig is om te weten te komen welke tekorten de bodem heeft. Gerichter bemesten kan dan alleen maar voordelen hebben”, zegt Antoine. Zelf probeerde de familie de mogelijkheden van het maken van bokashi uit. “Maar dat proces bleek te omslachtig voor ons”, weet Antoine. “We kozen ervoor om te werken met compost. Dat maken we door onze plantenresten te hakselen en gedurende een jaar te composteren. Daarna maken we een mengeling met stalmest, die nog een jaar blijft doorrijpen. Een mooie basisbemesting voor onze akkers, samen met de groenbedekkers die we twee jaar laten staan vooraleer we met een nieuwe teelt starten. Zo hopen we elk nieuw gewas de best mogelijke start te kunnen geven.” ■

“We laten de ploeg aan de kant staan.”